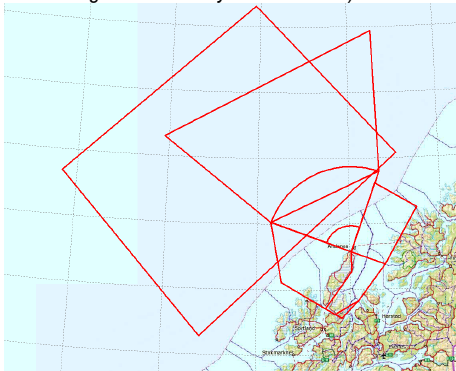
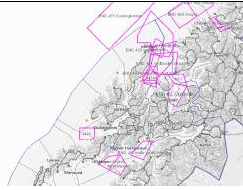

Behandling av innspill til planprogram

Varsel om planoppstart- og utlegging av planprogram til offentlig ettersyn er gjennomført i medhold av pbl. §§ 4-1 & 12-9. Høringsperioden har vært 9/1-2020 til 7/2-2020. Vi ønsket evt. innspill på om planprogrammet var dekkende i forhold til de emner som planlegges utredet. I lys av dette har sekretariatslederen gjennomgått- og vurdert innspillene og angitt i hvilken grad disse bør vektlegges. Noen innspill angår selve planen og disse tas med i vurderingen når denne skal lages.

Nr.	Dato:	Fra:	Innspillets innhold, samt sekretariatslederens vurdering og konklusjon:
1	7/2-2020	Andøya Space Center konsern	<p>«Potensielle samtidighetskonflikter / arealkonflikter mellom fiskerinæringen og andre som benytter havområdene bør adresseres og systematiseres i forbindelse med planarbeidet. Det er som følge av en planlagt økning i ASC sin aktivitet fra Andøya, igangsatt en koordineringsgruppe for aktivitet i havområdene rundt Andøya, hvor ASC koordinerer arbeidet etter innspill fra Fiskeridirektoratet. ASC har imidlertid ingen formell myndighet til å kreve deltakelse av andre aktører som benytter de samme havområdene. Koordineringsgruppen legger til rette for deltakelse fra Fiskeridirektoratet, fiskeriorganisasjoner, fiskekjøpere, Marinen, Kystvakta og Kystverket.</p> <p>Det er hensiktsmessig dersom dette kan koordineres på et regionalt nivå med deltakelse fra andre aktører som også benytter samme havområder til for eksempel seismikk, forskning, Marinen og Kystvakta etc. Dette sikrer mulighet for deltakelse for alle berørte parter og forbedret koordinering, uavhengig av kommunal tilhørighet.</p> <p>Under 5.4 kunnskapsgrunnlag for konsekvensutredninger er det listet en rekke næringer som skal bidra i prosessen. Det er ikke mulig å identifisere hvor Andøya Space Center skal bidra med informasjon rundt vår aktivitet i berørte områder slik at dette tas med i planarbeidet.</p> <p>Havområdet rundt Andøya benyttes i dag til utskyting av raketter og missiler i perioder av året. Det planlegges med utvidelse av denne aktiviteten til oppskyting av små satellitter. Aktiviteten er nøye utredet i forbindelse med områderegulering av landområder til formålet. I forbindelse med ASCs aktiviteter, både eksisterende og planlagt utvidelse, utarbeides det fareområder som må evakueres for å kunne gjennomføre en sikker operasjon. Dette varsles i god tid blant annet gjennom innmelding til EFS (etterretninger for sjøfarende), oppslag i lokalaviser og på nett, direkte kommunikasjon med fiskeriorganisasjoner etc.</p> <p>For den planlagte oppskytingsaktiviteten av satellitter, foreligger det konsekvensutredning av miljøkonsekvensene for tiltaket i forbindelse med kommunal områderegulering av landområder til formålet. Det er også gjort utredninger for samfunnskonsekvenser, både på land og for fiskerinæringen.</p> <p>Områderegulering for satellittoppskytingsbase er under behandling i Andøy kommune (planlagt behandling i kommunestyret mars 2020)»</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Hva angår potensielle konflikter mellom fiskerinæringen og andre vises det til planprogrammets kap. 5 2.dre avsnitt. Emnet er således ivaretatt. Vedr. arealer til ASC: Dette vil bli vurdert i den videre planleggingen, og regionrådet legger opp til en dialog med ASC.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til følge.</p>
2	3/1-2020	Forsvarsbygg	<p>Sentrale sjøområder i planområdet omfattes av Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø. Forsvarets øvingsområder til sjøs er sentrale for den operative virksomheten. Aktiviteten omfatter behov for å trene, øve, utdanne personell, prøve ut materiell og fartøyer, ivareta alliert øving og trening. Øvingsfeltene representerer tilrettelagte områder hvor Forsvaret sammen med allierte kan øve og trene operasjoner i alle dimensjoner; luft, overflate, under vann og under alle værforhold.</p>

Skyte- og øvingsfelt utgjør tidsavgrensede faresoner som det kan være mulig å kombinere med annen ferdsel, mens etablering av faste anlegg som eksempelvis akvakulturanlegg ikke er forenlig med Forsvarets bruk av skytefelt i sjø. Forsvarets skyte- og øvingsfelt er dokumentert og offentliggjort gjennom NOU 2004: 27, Forsvarets skyte- og øvingsfelt. Kystsoneplan berører følgende skyte- og øvingsfelt i sjø:

- N4
- N5 Risvær/Skrova
- N6 Hamarøy
- N14a
- N16
- END 451 Andfjorden
- END 458 Andenes
- END 459 Andenes
- END 460 Andfjorden/Grøtavær
- END 461 Andfjorden/Skrolsvik
- END 465 Indre Vestfjorden

I planprogrammets punkt 1 under nasjonal og regionale føringer kunne det med fordel ha vært henvist til NOU 2004: 27, Forsvarets skyte- og øvingsfelt. Det er positivt at planprogrammet har Forsvarets interesser som eget utredningsteam. Vi ber om at skyte- og øvingsfelt i sjø nevnes spesielt i planprogrammet under tema offentlige interesser.

Forsvarsbygg støtter at det i størst mulig grad bør unngås å sette av større områder til flerbruksformål. En entydig definering av formålene i sjø vil bidra til å skape forutsigbarhet for kommunene, næringsliv, befolkningen og offentlige interesser. I tilfeller hvor det er ønskelig å kombinere to eller flere underformål ønsker vi å bli involvert så tidlig som mulig i prosessen hvis skyte- og øvingsfelt blir berørt. Skyte- og øvingsfelt i sjø må angis med en hensynssone på plankartet.

På oppdrag fra Forsvarsdepartementet er Forsvarsbygg, i samarbeid med Forsvaret, i gang med å se på framtidige rammebetingelser for skyte- og øvingsfelt i sjø. Dette innebærer en løsning for formalisering og forvaltning av feltene. Prosjektet foretar også en gjennomgang og tilpassing av skytefeltstrukturen sett opp mot framtidige behov, med anbefalinger om avvikling og endring av eksisterende skytefelt og etablering av nye felt. Prosjektet skal vurdere mulighetene for sambruk med sivile interesser i sjøområdene, og vil være ferdigstilt medio 2020.

Forbudsområde innen Sjøforsvaret

Et område i sjø ved Andenes har status som forbudsområde. Dette innebærer at militær myndighet skal ha anledning til å dirigere ferdselen innenfor området. Det er ikke tillatt å dykke, ankre, foreta sjømåling, fiske og bruke trål og bunnredskaper i noen form i forbudsområde. Området er hjemlet i Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret (FOR-2018-12-20-2058) som ble fastsatt 20.12.2018 med hjemmel i sikkerhetsloven §7-5 Forbud mot adgang til steder og områder. Se forskrift for nærmere informasjon om posisjon til området. Forbudsområdet i sjø må angis med en hensynssone på plankartet.

Videre prosess

Utover dette har vi ingen merknader. Vi ber om å bli involvert i det videre arbeidet med konkretisering av arealbruken i kystsoneplanen. Digitale filer (SOSI-format) av skyte- og øvingsfeltene i sjø er lagt ved denne uttalelsen.

Sekretariatslederens vurdering:

Det er åpenbart at forsvarets skyte- og øvingsfelter hensyntas i ny plan. Som forsvaret anfører er slike felt tidsavgrensede faresoner som det kan være mulig å kombinere med annen ferdsel, mens etablering av faste anlegg som eksempelvis akvakulturanlegg ikke er forenlig med Forsvarets bruk. Vesterålen regionråd vil ta med seg i den videre planleggingen.

Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning:

Innspillet tas til følge ved at:

- Forsvarets øvings- og forbudsfelt skal ivaretas i ny plan.
- Følgende henvisninger anføres i planprogram hva angår forsvaret:
  - NOU 2004: 27, Forsvarets skyte- og øvingsfelt

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret (FOR-2018-12-20-2058) som ble fastsatt 20.12.2018 med hjemmel i sikkerhetsloven §7-5 Forbud mot adgang til steder og områder.
3	10/2-2020	Fylkesmannen i Nordland	<p><u>Planfaglige forhold</u></p> <p>Vi ser at også sjøområdene skal inngå i planarbeidet. Planarbeidet bør her sees i forhold til pågående arbeid med revidering av kystsonenplan for Midt- og Sør-Troms (for sjøområdene rundt Tjeldøya), samt det påbegynte arbeidet med interkommunal kystsonenplan for Evenes, Narvik, Ballangen, Tysfjord og Hamarøy.</p> <p>Vi gjør for ordens skyld også oppmerksom på at det pågår et arbeid med områderegulering for etablering av større flyttbart oppdrettsanlegg i de ytre delene av Hamarøy kommune (Havfarm II). Den interkommunale planen bør, så langt som mulig, nyttiggjøre seg kunnskap som blir innhentet i denne sammenheng (som f.eks. gjennomført bunnkartlegging og modellering av strømforhold som skal gjennomføres). Planområdet for dette anlegget grenser til den delen av planen som omfattes av Lødingen kommune</p> <p><u>Forholdet mellom sjø og land</u></p> <p>Det går fram at hver enkelt kommune får ansvar for å avklare forholdet mellom arealdisponeringen på sjø og land for sine områder. I og med at eksisterende og ev. foreslått arealbruk, samt registrerte interesser på land, legger premisser for lokalisering av områder for mer eller mindre eksklusiv bruk på / i sjøen, er det imidlertid vesentlig at disponeringen av arealer på land og sjø sees i sammenheng også i denne prosessen. Vi viser her til strategien for kystsonen i gjeldende fylkesplan for Nordland (jf. pkt 8.5).</p> <p><u>Bruk av arealformål og bestemmelser</u></p> <p>Det er viktig at planen legger opp til effektiv bruk av tilgjengelige arealressurser, og at forholdet mellom ulike brukerinteresser, og mellom bruks- og verneinteresser, avklares så langt som mulig. Akvakultur ekskluderer andre former for arealbruk i tiliggende områder og påvirker landskapsrommet rundt, både direkte og ved at virksomheten generer lys og lyd som kan oppfattes som generende. Områder for akvakultur bør derfor fortrinnsvis avsettes til dette formålet. Områder for ankerfester bør videre avsettes som kombinasjonsområder, med formål akvakultur under f.eks. 20 – 25 m og ferdseil over. Av hensyn til ferdseil og fiske langs land bør områder for eksklusiv akvakulturvirkosmhet videre ikke legges nærmere land enn 100 m.</p> <p>Hovedformålet, d.v.s. «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone», omfatter i prinsippet alle former for bruk og vern av sjøområdene. Dette, eller bruk av områder der akvakultur eventuelt inngår sammen med andre formål, kan være aktuelt for å oppnå ønsket fleksibilitet. Som påpekt i planprogrammet er det viktig at slike områder avgrenses. Omfanget bør videre avgrenses ved at antall lokaliteter innenfor områdene angis. Dette vil være nødvendig om konsekvensene skal kunne utredes i tilfredsstillende grad.</p> <p>Konsekvensene av blant annet akvakultur vil i vesentlig grad også avhenge av hva slags virksomhet som tillates. Vi viser i denne sammenheng til</p> <ul style="list-style-type: none"> • plan- og bygningslovens § 11-11, der det går fram at det kan gis bestemmelser som styrer <ul style="list-style-type: none"> ○ «bruk og vern vannflate, vannsøyale og bunn» (pkt. 3), ○ «ferdseil i områder med spesielle vernehensyn og på sjøen (pkt. 6) og ○ «hvilke artsgrupper eller arter av akvakultur som enkeltvis eller i kombinasjon kan etableres» (pkt. 7). • plan- og bygningslovens § 11-9, der det går fram at det kan gis bestemmelser om <ul style="list-style-type: none"> ○ «miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønstruktur, herunder om midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg» (pkt. 6) ○ «forhold som skal avklares og belyses i videre reguleringsarbeid, herunder bestemmelser om miljøoppfølging og -overvåking». <p>Ved å gi bestemmelse om at akvakultur f.eks. skal begrenses til taredyrking vil problematikken knyttet til utslipp elimineres, samtidig som slike anlegg vil legge beslag på store arealer. En bestemmelse om miljøkvalitet etter § 11-9 nr. 6 kan, etter det vi kan se, f.eks. stille krav om at det ikke skal være utslipp av rester av for, avføring fra fisk eller lus til vannmassene, noe som i realiteten enten vil innebære at</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppdrettsanlegg for fisk må være lukket og at slam må fraktes bort fra anlegget, eller at • oppdrettsvirksomheten i seg selv må være utslippsfri (som tare eller skjell). <p>Plan- og bygningsloven legger også en juridisk begrensning på bruk av hovedformålet «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone» kombinasjonsområder, jf. lovens § 11-7, der følgende går fram av siste avsnitt:</p> <p>«I områder hvor arealplanen bare angir hovedformål for arealbruk, skal det i nødvendig utstrekning gis bestemmelser som klargjør vilkårene for bruk og vern av arealene, jf. §§ 11-9 til 11-11.»</p> <p>Det er følgelig ikke anledning til å bruke dette formålet over store områder, uten at det samtidig er gitt en bestemmelse om at f.eks. akvakultur ikke er tillatt.</p> <p><u>Motorisert ferdseil</u></p>

		<p>Som det går fram av rundskriv H-6/18 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet opphevet Klima- og miljødepartementet 18. mai 2017 forskrift om vannscooter. Kommuner som ønsker å fastsette lokale regler om fart og bruk av kommunenes sjøområde, har imidlertid anledning til dette gjennom bl.a. å gi bestemmelser om ferdsel i sjøområder i kommuneplanens arealdel, jf. plan- og bygningsloven §§ 11-11 nr. 6.</p> <p>Vi oppfordrer til at dette vurderes nøye, på grunnlag av kunnskap om andre verdier og interesser i sjøområdene. Vi viser i denne sammenhengen til den regionale kartleggingen av friluftsområder som er gjennomført, i tillegg til opplysninger om bl.a. arter av nasjonal forvaltningsinteresse og sårbare arter (jf. nedenfor, der det også er lagt lenke til Nordlandsatlas).</p> <p>I og med at strandsonen generelt har stor verdi for friluftsliv og naturmangfold er det aktuelt å vurdere å legge ut strandnære sjøområder som friluftslivsområder, med bestemmelser om hastighetsbegrensning.</p> <p><u>Reindriftsfaaglige forhold</u></p> <p>Ut ifra kartgrunnlaget har Kanstadfjord/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt oversvømming flere plasser innenfor planområdet, eksempelvis over Ingelsfjorden. Reindriften er avhengig av sammenhengende områder, særlig av hensyn til flytting. Tiltak som planlegges i sjø kan komme i konflikt med reindriftens flyttleier. Oversvømming er en del av de tradisjonelle flyttleiene, det er derfor viktig i det fremtidige arbeidet å inkludere reindriftshensynet, og at berørte distrikt blir informert og involvert i utformingen av kystsonenplanen hvor flyttleier kan bli berørt.</p> <p>Fylkesmannen minner om at flyttleier er vernet gjennom reindriftslovens § 22:</p> <p>«Reindriftsutøvere har adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes og adgang til flytting med rein etter tradisjonelle flyttleier. Med til flyttleier regnes også faste inn- og avlastingsplasser for transport av reinen. Reindriftens flyttleier må ikke stenges, men Kongen kan samtykke i omlegging av flyttleier og i åpning av nye flyttleier når berettigede interesser gir grunn til det. Eventuell skade som følge av omlegging av flyttleier eller åpning av ny flyttleier erstattes etter skjønn ved jordskifteretten, hvis enighet ikke oppnås. Kongen kan bestemme at også fastleggingen i detalj av den nye flyttleien skal overlates til skjønnet».</p> <p><u>Utredningsbehov og kunnskapsgrunnlag</u></p> <p>Det foreliggende forslaget til utredningsprogram gir et bra utgangspunkt for planarbeidet som skal gjennomføres. For å sikre et godt plangrunnlag bør følgende vurderes nærmere:</p> <p><u>Metodikk</u></p> <p>For å sikre at konsekvensutredningen oppfyller forskriftens krav, bør planprogrammet stille krav om valg av metodikk og beskrivelse av kilder og usikkerhet, slik som her ved å vise til veileder T-1493 – «Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel».</p> <p>Vi viser i denne sammenhengen også til Statens Vegvesens håndbok V712, og metodikken som her er beskrevet for utredning av «ikke prissatte konsekvenser» (kap. 6).</p> <p><u>Generelle utredningskrav</u></p> <p>For å sikre at utredningskravene som følger av naturmangfoldlovens kap. II etterleves, er det vesentlig at foreslåtte arealdisponeringer begrunnes ut fra behov. Dette gjelder f.eks. både akvakulturvirksomhet og ev. nye områder for havnevirksomhet, næring og småbåtanlegg.</p> <p>Det er også et krav om at samla virkninger av planlagte arealbruksendringer skal utredes, jf. § 18, tredje ledd, i forskrift om konsekvensutredninger. Dette er viktig fordi f.eks. den samla belastningen av lakselus, avlusningsmidler, forurensning og ulike former for sykdom som kan smitte over på fisk vil avhenge av den totale mengden av oppdrettsfisk som til enhver tid befinner seg innenfor de ulike fjordsystemene. Vi viser her også til naturmangfoldlovens § 10 og § 12.</p> <p><u>Reindriftas flyttleier</u></p> <p>Konsekvensene for mulighetene for å benytte svømmeleier for rein bør utredes spesielt der det planlegges tiltak (jf. ovenfor). Avbøtende eller / og kompenserende tiltak bør angis.</p> <p><u>Marint naturmangfold</u></p> <p>Ifølge planprogrammet for den interkommunale planen for Evenes, Narvik, Ballangen, Tysfjord og Hamarøy er det gjennomført en maritim kartlegging av havbunnen for disse områdene, med unntak av Hamarøy. En slik kartlegging, som bl.a. inkluderer terrengmodell av havbunn og viser forurensningssituasjonen i bunnsedimenter i planområdet, bør også vurderes for planområdet til den interkommunale kystsonenplanen for Vesterålen (som ev. tillegg til kjent kunnskap).</p> <p>I den grad lokalisering av nye områder for akvakultur kan få vesentlige konsekvenser for marint naturmangfold bør det stilles krav om at mulig avbøtende tiltak skal angis. Det bør også gå fram om det kan være behov for oppfølgende overvåking (f.eks. om forekomster av koraller kan bli berørt av utslipp).</p> <p><u>Spesielt sårbare lokaliteter</u></p> <p>Hekke- / ynglelokaliteter</p>
--	--	---

Opplysninger om hekkelokaliteter for rovfugl og andre sårbare lokaliteter er unntatt offentlighet. Slike opplysninger er imidlertid tilgjengelig for kommunene gjennom Miljødirektoratet sin innsynsløsning. Vi vil kunne bidra til å gi enkeltpersoner tilgang til denne karttjenesten.
Lokaliteter for hekkende rovfugl og skarv vil kunne være spesielt sårbare for motorisert ferdsel i tida før og under hekking, jf. muligheten som er omtalt ovenfor om å regulere motorisert ferdsel på sjøen.

Anadrom laksefisk

Det ligger et betydelig antall vassdrag med oppgang av laks, sjørret og / eller sjørøye i planområdet. Det er derfor viktig at anadrome vassdrag er listet opp blant sårbare tema som skal utredes. Som det går fram av «Lakselusa – en trussel for villaksen, sjørreten og sjørøya» (Fylkesmannen i Nordland) er spredning av lakselus en alvorlig trussel mot de ville bestandene av laksefisk. Dette gjelder spesielt for lokale bestander av sjørret, jf. at det i artikkelen anslås at lakselus i enkelte år tar livet av halvparten av sjørreten i deler av fylket.
Det er viktig at eksisterende kunnskap om status for bestandene i de enkelte vassdragene blir lagt til grunn, slik at lokalisering av områder for oppdrett av laksefisk lokaliseres slik at spredning av luselarver og ev. andre parasitter og sykdommer unngås. Som grunnlag for dette bør planprogrammet stille krav om at det skal utføres strømmodelleringer, slik at ev. nye områder for oppdrett av laksefisk så langt som mulig ikke lokaliseres slik at bl.a. oppvekstområdene for sjørret i de nære sjøområdene til disse vassdragene blir eksponert for påslag av lakselus fra oppdrettsvirksomheten. Der lokalisering av områder for oppdrett kan få konsekvenser for bl.a. lokale sjørretbestander bør det stilles krav om at avbøtende og / eller oppfølgende tiltak skal gjennomføres. Her vil overvåking av sårbare lokale bestander av sjørret være aktuelt. Fylkesmannen vil kunne bidra i denne sammenhengen.

Landskap

Lokalisering av tiltak i sjøen / i strandområdene vil ha innvirkning på opplevelsen av tilliggende landskap. De landskapsmessige konsekvensene av lokalisering av områder med åpning for ulike former for akvakultur / tiltak bør derfor beskrives med utgangspunkt i aktuelle utkikkspunkter. Det er foretatt en kartlegging og klassifisering av landskap i Nordland. Beskrivelsen av de ulike landskapsrommene er tilgjengelig via Nordlandsatlas. Nordland fylkeskommune har videre, i samarbeid med Aurland naturverkstad, foretatt en verdivurdering basert på sjeldenhet og representativitet. Det går fram av kap. 8 i rapporten om «Sjeldne og typiske landskap» (kan lastes fra «Landskap i Nordland» (Nordland fylkeskommune)) at det er flere områder i Vesterålen under hovedtypen «Kystslette» som her er klassifisert til å ha stor eller svært stor verdi.

Tare – mulig alternativ

Pågående klimaendringer med forsuring av havområdene, som følge av økt CO₂-innhold i atmosfæren, tilsier at dyrking av tare også kan være et avbøtende tiltak. Dette kan også ha en indirekte effekt, i den grad alternativet er tradisjonelt oppdrett basert på bl.a. langtransportert soya. I den grad dette er et aktuelt alternativ er det derfor viktig å få det utredet / belyst, jf. § 19 i forskrift om konsekvensutredninger.

Sekretariatslederens vurdering:

Hva angår forholdet til nærliggende kystsoneplanlegging vil regionrådet så langt det lar seg gjøre prøve å samordne ny kystsoneplan til disse. Hva angår forholdet mellom sjø og land vil regionrådet legge opp til at disse sees i sammenheng. En bør ta sikte på å innarbeide enbruksområder for akvakultur og fiske i planen fremfor flerbruksområder. Hva angår avfall fra akvakultur vil det bli vurdert en bestemmelse om miljøkvalitet i slike områder. Når det gjelder motorisert ferdsel til sjøs, henholdsvis vannscooter må dette også vurderes i den nye planen, herunder hvorvidt slikt skal aksepteres og begrenses. Flyttleier for rein må sikres jf. reindriftingslovens § 22. Hva angår metodikk for konsekvensutredningen bør Statens vegvesens håndbok V712 Konsekvensutredninger benyttes der den er aktuell. Videre veileder T-1493 – «Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel». Hva angår maritim kartlegging av havbunnen bør dette gjennomføres i forhold til eksisterende data. En ny kartlegging vil være dyrt og ikke forholdsmessig i og med at vi her snakker om en plan på arealplan-nivå og dermed bør ikke detaljeringsgraden være like høy som i en konsesjonssøknad. Avslutningsvis ser regionrådet at dyrking av tare kan være en fremtidsnæring som også passer i et klimaperspektiv. De øvrige punkter tas til orientering og vurderes i det fremtidige planarbeidet.

Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning:

Innspillet tas til følge ved at:

- Ny kystsoneplan forsøkes samordnet med kystsoneplan for midt- og sør-Troms samt ny kystsoneplan for Evenes, Narvik Ballangen, Tysfjord og Hamarøy.
- Sjø og land skal sees i sammenheng
- Det vurderes om her bør innføres en bestemmelse i planen om miljøkvalitet.
- Enbruksområder prioriteres, og en bør unngå i størst mulig grad flerbruksområder.

			<ul style="list-style-type: none"> • Regler for bruk av vannscooter må vurderes. • Flytteleier/ oversvømmingsområder for reindriften må hensyntas i plan. • Valgt metodikk skal ta utgangspunkt i veileder T-1493 – «Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel» og Statens vegvesens håndbok V712 Konsekvensutredninger benyttes der den er aktuell. • Tare dyrking skal vurderes i fremtidig plan.
4	4/2-2020	Fiskeridirektoratet	<p><i>Vi mener kommunene har lagt opp til en ryddig, god og demokratisk prosess for utarbeiding av kystsoneplanen.</i></p> <p><u>Om planområdet</u> <i>Vesterålens geografiske plassering har gjennom tidene gitt rikelig tilgang på havets ressurser. I fiskermannntallet er det per dags dato til sammen 672 yrkesfiskere i kommunene som inngår i plansamarbeidet. Fiskemottak, foredlingsindustri, støttenæringer til fiskeflåten og eksportmarkedet, gjør at fiskeriinteressene står spesielt sterkt i kommunene. I tillegg drives det utstrakt fritids- og turistfiske. Kommunene rommer også et betydelig antall akvakulturlokaliteter, med til sammen 66 lokaliteter, 50 innen produksjon laksefisk i sjø, tre slaktelokaliteter, tre settefiskanlegg for laksesmolt, én landbasert lokalitet for produksjon av laks, én lokalitet for fangstbasert akvakultur for torsk, én lokalitet for oppdrett av tang og tare, én blåskjellokalitet og tilsammen seks lokaliteter på land og i sjø for oppdrett av røye.</i></p> <p><u>Fiskeriinteresser innenfor planområdet - fiskerinæringas bruk av området</u> <i>I forslag til planprogram vises det under «Utredningstema og kunnskapskilder» til Fiskeridirektoratets kartløsning, og det legges opp til at data fra blant annet Fiskeridirektoratet vil bli vektlagt i det videre planarbeidet.</i> <i>Innsamling av kystnære fiskeridata foregår ved hjelp av flere metoder. Aktuelle metoder er intervju av fiskere og andre lokalkjente, kart over innmeldt bruk til Kystvakten og sporingsdata. Fiske- og ressursområdene i de aktuelle kommunene er kartlagt av Fiskeridirektoratet mellom 2002-2019. I Andøy kommune er dataene hentet inn mellom 2002 og 2011. Fiskeriregistreringer i deler av Andøy kommunes sjøareal er under oppdatering, en jobb som har blitt gjort i forbindelse med utarbeidelse av Nasjonal Marin Verneplan for Andfjordtransektet. Disse dataene blir publisert i kartverktøyet vårt i løpet av våren 2020. I 2010-2011 ble de kystnære fiskeridataene oppdatert i kommunene Øksnes, Sortland, Hadsel og Bø. For Lødingen er kystnære fiskeridata i hovedsak fra 2007, men noe har blitt oppdatert i 2010. Fiskeridataene er lagt inn i Fiskeridirektoratets kartdatabase, Yggdrasil, og er tilgjengelig for allmennheten på https://kart.fiskeridir.no/fiskeri.</i> <i>Havforskningsinstituttet (HI) har kartlagt gytefelt for kysttorsk langs kysten ved å foreta eggtrekk og analyser av egg, og ved hjelp av strømmodellering. HI har også satt verdi gytefeltene på bakgrunn av egg tetthet og retensjon. HI har kartlagt gytefelt kystnært, og har kun vært i et fåtalls fjorder i Vesterålen. Innenfor planområdet har HI kartlagt to gytefelt for kysttorsk av lokal verdi.</i> <i>Fiskeridirektoratet har i dag tilgang til sporingsverktøy som kan gi et godt bilde på fiskeriaktivitet og som kan brukes som et supplement til våre kartlegginger. Sporingsdata kan identifisere sesongmessige variasjoner i fiskeriaktivitet og kan kobles opp mot landingssedler, slik at en får informasjon som art, mengde og om fiskeplassene innenfor planområdet blir brukt av lokale eller fiskere fra flere kommuner. Det er i dag ikke pålagt for fiskefartøy under 15 meter å ha på AIS, som vi er avhengig av for å kunne spore fiskeriaktivitet. I 2018 var 92 % av de registrerte fiskefartøyene i Nordland under 15 meter, og dermed ikke pålagt å ha på Automatisk Identifikasjonssystem (AIS). En del fartøy under 15 meter har likevel frivillig på AIS, og kan derfor spores.</i> <i>Informasjon fra lokale fiskarlag om bruken av sjøarealene innenfor planområdet bør vektlegges. Fiskeridirektoratet region Nordland kan også bidra til å gå nærmere inn på enkeltområder for å kartlegge fiskerinæringas bruk, ved å benytte sporings- og landingsdata.</i></p> <p><u>Akvakulturnæringens arealinteresser</u> <i>Akvakultur er en dynamisk næring. Driftskonsepter, teknologi, offentlige reguleringer og type akvakulturvirksomhet påvirker hvilke sjøarealer som vurderes som egnet. Mattilsynets krav til avstand mellom ulike lokaliteter varierer etter type virksomhet, størrelse på lokaliteten m.m. Disse rammebetingelsene er i endring og dette kompliserer vurderingen av hva som anses som egnede og tilgjengelige sjøarealer for havbruksvirksomhet. En sentral målsetting ved planlegging av kystsonen bør ta sikte på at potensialet for akvakultur skal kunne utnyttes optimalt, samtidig som andre viktige interesser ivaretas. Fiskeridirektoratet region Nordland er opptatt av at det foretas en reell og bred interesseavveining i forhold til andre brukerinteresser i kystsonen, der det legges vekt på god sameksistens. I den nasjonale forventningen til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019, er det uttrykt følgende forventning til regional og kommunal planlegging:</i> <i>«Regjeringen vil legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser, og for forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen. Regjeringen prioriterer også arbeidet for rent hav og en lønnsom utvikling av havbruksnæringen. Fylkeskommunal og kommunal planlegging er viktig for å sikre fiskeri- og</i></p>

havbruksnæringenes langsiktige arealbehov, samtidig som andre samfunns- og miljøinteresser blir ivarettatt.»

Arealavklaring mellom fiskeri- og akvakulturnæringen

Fiskerimyndighetene har en plikt til å medvirke i kommunale planleggingsprosesser som berører vårt ansvarsområde. Regional fiskerimyndighet har et spesielt ansvar for å bidra til å avklare arealbruk mellom fiskeri- og akvakulturnæringen. Fiskerimyndighetenes deltagelse skal sikre et godt faglig grunnlag, at statlige retningslinjer blir innarbeidet i planen og at planen både gir forutsigbarhet og nødvendig fleksibilitet for fiskeri- og akvakulturnæringen og andre brukere av kystsonen i Vesterålen.

Om planlegging i kystsonen

Fiskeri- og havbruksnæringen er viktige brukere av sjøareal. Kommuneplanlegging legger premissene for denne bruken. Å sikre tilstrekkelige arealer for utviklingen av fiskeri- og havbruksnæringen gjennom aktiv deltagelse i planleggingsprosesser er derfor et prioritert område for fiskerimyndighetene. Fiskeridirektoratet region Nordland vil også understreke betydningen av at fiskarlag lokalt, havbruksaktører, fiskeindustri og tilknyttede næringer deltar i planleggingsprosessen, og gis anledning til å definere og dokumentere sine arealinteresser.

I forhold til de interessene Fiskeridirektoratet skal ivareta, mener Fiskeridirektoratet region Nordland at følgende er viktige å ta hensyn til:

- Områder med registrert fiskeriaktivitet bør få fiske i kombinasjon med andre formål eller alene. Viktige fiskeområder bør være enbruksområder for fiske. Eventuelt kan de kombineres med andre formål utenom akvakultur.
- Det er ønskelig at områder med låssettingsplasser avsettes til enbruks fiskeområder. Låssetting av fisk ekskluderer bruk av arealet for andre.
- Det er viktig at kjente registreringer av marint biologisk mangfold blir ivarettatt.
- Gyteområder er ofte de viktigste fiskeområdene og vi ber om at det unngås å legge akvakulturområder i kartlagte gyteområder. Gyteområder kan avsettes som enbruks fiskeområder eller som flerbruksområder uten akvakultur. Alternativt kan det registreres som hensynssoner. Det er viktig å være klar over at det ikke er lov å sette bestemmelser til hensynssoner i kommuneplanens arealdel, kun retningslinjer.
- Områder for akvakultur bør ikke legges i nasjonalt og regionalt viktige fiskefelt. Det må tas spesielt hensyn til rekefelt, da akvakulturinstallasjoner inklusive forankringer i rekefelt er ekskluderende for rekefiske.
- Områder som egner seg for akvakultur kan avsettes til akvakulturformål. Det er viktig at det avsettes tilstrekkelig areal for akvakultur. Dersom akvakulturområdene er for små kan det føre til flere dispensasjonssøknader. Vi anbefaler at det avsettes areal for akvakultur som enbruksområder. Dette vil gi forutsigbarhet for næringen, på samme måte som enbruks fiskeområder gir forutsigbarhet for fiskeriinteressene.
- Kommunen må vurdere om arealer til fortøyninger for akvakulturinstallasjoner skal inngå i områder for akvakultur, eller om områdene skal deles opp i akvakultur overflate og akvakultur vannsøyle. Dette kan det settes bestemmelser til.
- For å oppnå en god sameksistens og utvikling i kystsonen er det vesentlig å sikre en god balanse mellom enbruks og flerbruk, med og uten akvakultur. Kommunen må her ta utgangspunkt i lokale forhold, men det er også vesentlig å ta hensyn til nasjonale- og regionale mål for bruk og vern i kystsonen.
- Fiskeridirektoratet region Nordland tilrår at alle eksisterende akvakulturområder avsettes som enbruks akvakulturområder (A). Nye avklarte arealer for akvakultur bør også avsettes som enbruks akvakulturområder i plankartet.
- I retningslinjene for akvakulturområder i planen bør behovet for avbøtende tiltak ovenfor lokale fiskeriinteresser framkomme. Avbøtende tiltak kan typisk være justeringer av anleggenes utforming og plassering innen området, med hensyn til anlegg i overflaten og ankerplasseringer. Dette vil sikre større grad av medvirkning og være konfliktdepdende ved senere søknadsprosesser/lokalitetsklareringer i forhold til sameksistens mellom fiskeri- og akvakulturnæringene.

Fiskeridirektoratets kommentarer til planutkastet

Fiskeridirektoratet mener at det i planutkastet legges opp til en demokratisk prosess, der både sivilsamfunn og næringsliv skal involveres i arbeidet med arealplanen. Det opplyses blant annet om at det skal opprettes en ressursgruppe for akvakultur og fiskeri for å få frem ønsker og innspill fra interessenter underveis i prosessen. Oppstartsmøtet i interessegruppene skal prosjektledelsen ta ansvar for. Dersom det er ønskelig stiller Fiskeridirektoratet region Nordland gjerne på oppstartsmøtet for ressursgruppe fiskeri og akvakultur, siden dette er sterke interesser som vi skal ivareta som også kan konkurrere om de samme arealene.

Fiskeridirektoratet region Nordland har god erfaring med møter tidlig i planprosessen mellom næringsaktører innen fiskeri- og akvakulturnæringa, der en sonderer plankartet for aktuelle nye akvakulturområder og/eller endringer ved eksisterende akvakulturområder. På den måten får en tidlig oversikt over eventuelle interessekonflikter, og gjennom dialog og tilpasning kan en få til

			<p>sameksistens, og unngår bruk av innsigelser når plankartet blir sendt på høring senere i prosessen. I forslag til planprogram er det mye fokus på fiskeri og akvakultur. Dette anser Fiskeridirektoratet som svært positivt. Vi stiller oss selvsagt til disposisjon til å bidra med kunnskap i arbeidet med en kystsoneplan for kommunen. Alt i alt ser Fiskeridirektoratet frem til å delta i det videre arbeidet med utarbeidelsen av interkommunal kystsoneplan for Vesterålen. Forslag til planprogram ser lovende ut, og er i tråd med våre mål, som er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Innpillet tas til orientering og vil bli benyttet i den videre planleggingen. I den sammenheng ser regionrådet frem til et nært samarbeid med Fiskeridirektoratet. Det bør legges opp til et tidlig møte mellom fiskeriinteressene og akvakultur der Fiskeridirektoratet deltar.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innpillet tas til følge. Regionrådet forutsetter at det arrangeres et tidlig møte mellom fiskeriinteressene, akvakultur-næringen, Fiskeridirektoratet og regionrådet.</p>
5	6/2-2020	Direktoratet for mineralforvaltning	<p>Uttalelse fra DMF</p> <p>I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas. I følge kapittel 5 om innhold og problemstillinger, er avsetning av arealer til akvakultur en sentral del av planlegging i sjø, siden tildeling av akvakulturlokaliteter forutsetter at kommunen har avsatt areal til slik aktivitet. Det påpekes at økt aktivitet innen tradisjonell akvakultur ikke skal gå på bekostning av andre aktiviteter. I tillegg skal det i planleggingen også tas høyde for ny næringsaktivitet. Når det gjelder forhold som det vil bli tatt stilling til i løpet av planprosessen, nevnes blant annet å sikre behov for ferdsel og transport.</p> <p>I kommunene som blir omfattet av kystsoneplanen er det kartlagt en rekke forekomster, registreringer og prospekter av mineralressurser av både lokal, regional og nasjonal betydning, og omfatter både byggeråstoff (pukk og grus), naturstein, industrimineraler og metaller. For mange av disse ressursene er det et stort potensiale for frakt av mineraler via sjøveien. Både Kobbvågen i Bø, Gullkista i Sortland og Anfinnslett i Lødingen er eksempler på regionalt viktige pukkeforekomster der mye av transporten ut til markedet foregår med båt. For både eksisterende masseuttak og eventuell framtidig utnyttelse av kartlagte ressurser, vil det være viktig å sikre muligheter for transport sjøveien til både regionalt, nasjonalt og internasjonalt marked. DMF anbefaler derfor at temaet mineralressurser og transport av mineralressurser via sjøveien blir tatt inn som utredningstema i kap. 5.2 under Næringsaktivitet og offentlige interesser.</p> <p>Datsett med forekomstene (grus og pukk og mineralressurser) finnes på GeoNorges kartkatalog1 og kan lastes ned derfra. Datasettene distribueres også som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i kommunens egen kartløsning.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Regionrådet vil avklare og merke farleder i ny plan. Temaet mineralressurser og transport av mineralressurser via sjøveien bør bli tatt inn som utredningstema i kap. 5.2 under Næringsaktivitet og offentlige interesser.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innpillet tas til følge gjennom at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Farleder for sjøveis transport skal sikres i ny plan • Temaet mineralressurser og transport av mineralressurser via sjøveien bør bli tatt inn som utredningstema i kap. 5.2 under Næringsaktivitet og offentlige interesser.
6	10/2-2020	Klo holding AS	<p>Øyfish AS vil med dette understreke viktigheten av å jobbe med sameksistens mellom oppdrettsnæringen og andre næringer, særlig fiskeri, og at man tilrettelegger for ny næringsvirksomhet i kystsonen. Den arten som er nærmest for kommersialisering er oppdrett av torsk, både fangstbasert akvakultur og intensiv oppdrett av torsk. Gitt dagens avstandskrav er det begrensede muligheter i Vesterålen for andre arter i oppdrett. Denne problemstillingen er svært viktig å jobbe videre med både i forhold til planarbeidet og i forhold til å få frem mer kunnskap om smitte mellom ulike arter i oppdrett. Vi ber med det i planarbeidet settes av nok tid og ressurser til å arbeide med flere arter i oppdrett. Det ligger et betydelig verdiskapingspotensial her.</p> <p>Nofima har i rapport 23/2018 – kunnskaps- og erfaringsgrunnlag for torskoppdrett gitt en status, se https://nofima.no/nyhet/2018/10/avlsmessig-framgang-kan-gi-grunnlag-for-lonnsomt-torskoppdrett/. Her skriver de blant annet:</p> <p>«Det er kjent at sykdommer kan smitte mellom ulike arter i oppdrett. Dette gjør at Mattilsynet stiller krav til minsteavstand mellom lokaliteter. Anlegg for oppdrett av torsk skal, av føre-var hensyn, legges minimum 5 km fra for eksempel anlegg der det oppdrettes andre arter i sjø dersom et av</p>

			<p>anleggene defineres som store (over 3 600 tonn MTB) og 2,5 km for andre sjøbaserte anlegg. Kravet om 5 km gjelder også slakterier og tilvirkingsanlegg, stamfiskanlegg, inntaksledninger for landbaserte settefiskanlegg og yngel eller settefiskanlegg i sjø. Dette legger begrensninger for arealer disponible for oppdrett av torsk.»</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Hva angår betraktninger på å jobbe for sameksistens er regionrådet helt enig. Vi bør også ta høyde for fremtidige satsningsområder som oppdrett av torsk etc. der også fiskehelsen må vurderes.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til følge gjennom at planen må ta høyde for utvikling av fremtidige næringer som oppdrett av torsk o.a.</p>
7	2/2-2020	Christoffer Ellingsen	<p>1 Sitat fra planen: «Økt aktivitet innen tradisjonell akvakultur, skal imidlertid være bærekraftig, og heller ikke gå på bekostning av andre aktiviteter, som for eksempel fiskeri.» Mitt innspill: Planen må beskrive hva det ligger i at «tradisjonell akvakultur» skal være «bærekraftig».</p> <p>2 Sitat fra planen: Imøtekomme fremtidig vekst i oppdrettsnæringen med hensyn til etablering av nye lokaliteter og optimalisering av eksisterende lokaliteter. Mitt innspill: Regionen må ikke nødvendigvis imøtekomme vekst i oppdrettsnæringen i regionen sjøl om nasjonale mål fremmer det som målsetting. Punktet bør endres slik: Planen skal vurdere muligheten for vekst i oppdrettsnæringa innafor økologiske og bærekraftige rammer</p> <p>3 Sitat fra planen: Sikre oppdrettsnæringen lokaliteter som kan bidra til forebygging av lakselus og andre fiske sykdommer. Mitt innspill: Som erstatning for nevnte punkt: Planen skal vurdere om det er mulig og i tilfelle hvordan planen kan legge til rette for arealer eller andre tiltak for oppdrett uten at lakselus eller sykdommer kan skade oppdrettsfisk og frittlevende dyr og organismer.</p> <p>4 Nytt punkt: Mitt innspill: Kartlegge bunnfauna som er særlig verdifull i økologisk sammenheng blant annet korallbunn, sandbunn, store steiner m.m.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Det påpekes at dette ikke er en plan, men et planprogram som skal gi anvisninger for det videre planarbeidet. Det anføres at det bør angis en beskrivelse av hva det ligger i at «tradisjonell akvakultur» skal være «bærekraftig». Dette kommer vi tilbake til i planutformingene. Så foreslås en endring «Planen skal vurdere muligheten for vekst i oppdrettsnæringa innafor økologiske og bærekraftige rammer». Dette blir uansett gjort da vi skal ha en økosystemtilnærming i planen. Også i neste punkt er vi inne på emner som blir en naturlig del av plansaksbehandlingen. Hva angår kartlegging av bunnfauna vises det til samme vurdering som ble gjort av fylkesmannens innspill: <i>En ny kartlegging vil være dyrt og ikke forholdsmessig i og med at vi her snakker om en plan på arealplan-nivå og dermed bør ikke detaljeringsgraden være like høy som i en konsesjonssøknad.</i></p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til orientering og vurderes i den kommende planprosess.</p>
8	9/2-2020	Nordland fylkeskommune	<p>Gjeldende Fylkesplan for Nordland, kapittel 8. Arealpolitikk i Nordland, inneholder klare mål for arealpolitikken i perioden. Vi ber om at det tas hensyn til disse i planarbeidet og viser spesielt til kap. 8.5. om Kystsonen. Det legges særlig vekt på at arealdisponeringen i sjø skal være samordnet og helhetlig, samt at land og sjø skal ses i sammenheng. Vi viser også til følgende retningslinjer fra andre delkapitler:</p> <p>8.3. Naturressurser, kulturminner og landskap</p> <p>a) Landskap som kulturelt, miljømessig og sosialt element, skal være en integrert del av arealplanleggingen. Det skal tas hensyn både til helhetlige landskapsrom og landskapselementer</p> <p>b) Viktige naturområder må forvaltes slik at områdenes kvalitet ikke forringes. Naturmangfoldet bør være kartlagt som grunnlag for kommunal planlegging.</p> <p>c) Viktige friluftslivsområder, lokalt og regionalt, skal sikres som ressurs og grunnlag for å ivareta de unike mulighetene Nordland har som aktivitets- og opplevelsesarena.</p> <p>l) Forvaltning med tanke på å sikre god vannkvalitet i sjøer, elver, grunnvann og kystvann, skal ivaretas gjennom ei helhetlig arealplanlegging, hvor kommunene bør utarbeide helhetlige vannmiljøplaner.</p>

8.4. Næringsliv

d) Arealplanleggingen skal sikre ressursgrunnlaget for fiskeri, akvakultur, bergverk/mineraler, jordbruk, skogbruk, reindrift og andre utmarksnæringer

f) Arealplanleggingen skal sikre ressursgrunnlaget, herunder natur-, landskaps- og kulturverdier, for reiselivet.

Hovedmålet for arealforvaltningen i Nordland er at denne skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringsliv og befolkning. Videre skal forvaltningen skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte planer. Nordland fylkeskommune er svært fornøyd med at det legges vekt på kunnskap, bærekraft og forutsigbarhet i planprosessen. Det er viktig for fylkeskommunen at interkommunal kystsonenplan for Vesterålen legger til rette for næringsaktivitet i kystsonen samtidig som hensynet til naturmangfoldet og interesser som friluftsliv ivaretas så langt som mulig. Vi er også fornøyd med at det er lagt så stor vekt på naturrisiko, virksomhetsrisiko og behov for beredskap.

Slik det er påpekt i planprogrammet er både fiskeri- og akvakulturnæringen i utvikling, og det er derfor viktig at det bygges inn en grad av fleksibilitet i planverket. Der det planlegges næringsaktivitet, bør det også ses i sammenheng med behov for infrastruktur på land.

Nordland fylkeskommune mener det er et godt grep å så langt som mulig unngå å avsette store områder til flerbruksformål. Dette vil bidra til å skape forutsigbarhet for bruk. Særlig interesser som kan ekskludere andre typer bruk over tid, bør søkes avsatt i enbruksområder.

FNs bærekraftsmål

I planprogrammet har Vesterålen regionråd vist til regjeringens nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging som førende for arbeidet. I forventningene, som ble oppdatert i 2019, er det lagt stor vekt på at FNs bærekraftsmål skal implementeres i planleggingen etter plan- og bygningsloven. Det er viktig at vi klarer å oversette de globale målene, med delmål, slik at vi kan utvikle og iverksette lokale, regionale og nasjonale tiltak. FN har utarbeidet et såkalt «veikart» for slikt arbeid. Nordland fylkeskommune ber om at kommunene vurderer å innarbeide FNs bærekraftsmål i planen, i tråd med de nasjonale forventningene til planlegging. Dette kan innebære å gjøre seg kjent med målene, og plukke ut relevante mål og delmål som legges til grunn for arbeidet. Det kan også være et godt grep å identifisere, og eventuelt utvikle, indikatorer som over tid kan hjelpe dere å måle måloppnåelsen når planen tas i bruk. Vi viser til FN-sambandet for oversikt over bærekraftsmålene med delmål.

Akvakultur

Både nasjonale og regionale myndigheter legger stor vekt på at kommunene i sin arealforvaltning og næringspolitikk skal tilrettelegge for utvikling av akvakulturnæringen innenfor bærekraftige rammer. Akvakulturnæringen omfatter tradisjonelle aktører innenfor oppdrett av laks og ørret, men det registreres også økende interesse knyttet til andre arter som hvitfisk, alger og en fornyet satsing på skjellproduksjon. For regionene tilhørende kystplan Vesterålen, og ellers i Nordland, opererer en rekke selskaper med fokus innenfor akvakultur og eksport av sjømat. I forbindelsen med oppstart av arbeid med kystplan Vesterålen anbefaler fylkeskommunen at relevante aktører aktivt involveres i planarbeidet. Eksempler på tema i slik dialog kan være lokalisering/koordinatfesting av eksisterende anlegg med fortøyninger og/eller arealer egnet for framtidige anlegg for ulike typer akvakultur og sjømatproduksjon i sjøområder tilhørende kystplan Vesterålen.

Akvakultorkommunene i Norge vil framover få tildelt midler direkte fra Havbruksfondet. Størrelsen på disse årlige utbetalingene vil baseres på hver enkelt kommunes totale lokalitetsbiomasse samt kommunenes tilrettelegging for framtidig akvakulturvirksomhet gjennom arealplanarbeidet.

Nyere tids kulturminner

Vi ser positivt på at kulturminner og kulturmiljø, landskap og estetikk er temaer som skal utredes i det videre arbeidet med planen. Nordland fylkeskommune har ikke utført registreringer av nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Vesterålen, men SEFRAK-registreringen kan være et godt utgangspunkt for det videre planarbeidet. Det samme gjelder hensynssoner i eksisterende planer i kommunene. Askeladden er også et godt utgangspunkt for å skaffe oversikt over de fredete og statlig listeførte kulturminnene i kommunene som kan bli berørt gjennom planen, dette er kulturminner som har et formelt vern og som må innlemmes i planen dersom de ligger innenfor planområdet.

Automatisk fredete kulturminner

Vi viser til innspill fra nyere tids kulturminner, og ser positivt på at kulturminner, kulturmiljø, landskap og estetikk er temaer som skal utredes i det videre arbeidet med planen.

Havet har vært ferdselsvei, matfat, næringsvei og kommunikasjonsåre siden landet vårt ble befolket etter siste istid for 11 000 år siden. Havbunnen, kysten og strandlinjene er derfor rikholdige på kulturminner fra steinalder, bronsealder, jernalder, middelalder og nyere tid. Slike kulturminner kan for eksempel være skipsvrak eller andre kulturminner i forbindelse med sjøfart, oversvømte bosetninger fra eldre steinalder, yngre steinalder hustuffer langs eldre strandlinjer, holmer og øyer med jernaldergraver, gårder og gårdshauger, handelssteder og fiskevær fra jernalder/middelalder og nyere tid. Oversikt over de kjente, automatisk fredete kulturminnene i Vesterålen finnes i kulturminnedatabasen Askeladden, men merk at denne oversikten på ingen måte er uttømmende.

De fleste kulturminner er ennå ikke kjente. Dette innebærer at fylkeskommunen må - som før - få tilsendt planlagte tiltak og planer til kulturminnefaglig vurdering. Kulturminnene bør bli trukket inn som en aktiv og positiv del av planen. Noen kommuner har allerede gjort et stort arbeid med egne temaplaner/kulturminneplaner der viktige kulturminner i kommunene løftes frem. Vi oppfordrer kommunene til å vurdere hvorvidt det er sjøområder som bør båndlegges for regulering til spesialområde vern/bevaring kulturmiljø. Alternativt bør det fremgå av plankartet og bestemmelsene at utvalgte områder har særlige kvaliteter når det gjelder kulturminner.

For å styrke arbeidet med landskap jobber Riksantikvaren med å utarbeide et landsomfattende register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA). Dette skal bli et verktøy for kommunene og relevante sektorer slik at de kan ivareta viktige landskapsverdier i sin planlegging. Nordland fylkeskommune vurderer at området Nyksund – Langenes med sjøarealer i Øksnes kommune kan være et aktuelt KULA-område (se vedlagte kartutsnitt fra kulturminnedatabasen Askeladden), men endelig vurdering og forslag til kartfesting er ikke gjort. Vi viser også eget kulturminnefaglig innspill fra Norges arktiske universitetsmuseum angående kulturminner under vann, og eget innspill fra Sametinget angående samiske kulturminner.

Planfaglig

Vesterålen regionråd har satt tre prosjektmål og fem effektmål for planprosessen. Nordland fylkeskommune mener dette er mål som viser god forståelse for plan- og bygningslovens hensikt.

Organisering og medvirkning - fremdrift

Kommunene legger opp til en aktiv og inkluderende medvirkningsprosess som skal sikre at alle grupper får ta del i planprosessen. Dette er etter Nordland fylkeskommunes vurdering et gjennomtenkt opplegg i tråd med intensjonene i plan- og bygningsloven.

Det er satt prosjekt- og effektmål for arbeidet som er knyttet til medvirkning. Dette gjelder særlig prosjektmålet om en felles og åpent tilgjengelig kunnskapsbase, samt effektmålene om økt kunnskap om

- konsekvensene av ulike typer arealbruk i sjø,
- ulike interessenters bruk av sjøområdene og
- hva bærekraftig forvaltning av sjøområdenes økosystemtjenester innebærer.

Nordland fylkeskommune synes det er svært positivt at det legges så stor vekt på å innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap i arbeidet. I prosessen skal det etableres ressursgrupper innenfor følgende tema:

- Akvakultur og fiskeri
- Reiseliv
- Natur og friluftsliv

Ressursgruppene, og planlagt fellesmøte mellom disse, vil etter vår vurdering bidra til å løfte kunnskapsnivået i prosessen. Samisk natur- og kulturgrunnlag er angitt som utredningstema i arbeidet. Nordland fylkeskommune ber kommunene vurdere om det er hensiktsmessig å legge spesielt til rette for medvirkning for samiske interesser i arbeidet.

I likhet med flere av de statlige myndighetene i regionen, har Nordland fylkeskommune et bredt ansvars- og interessefelt. Vi ber derfor kommunene vurdere om det kan være hensiktsmessig å gjennomføre et eget medvirkningsopplegg for statlige myndigheter og fylkeskommunen. Vi har skrevet mer om hvordan regionalt planforum kan benyttes lenger ned i brevet. Nordland fylkeskommune minner om kommunens særlige ansvar for å legge til rette for aktiv deltakelse fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Rammer for planarbeidet

Kommunen har i planprogrammet redegjort for rammer og premisser for planarbeidet.

I tillegg til det som allerede er nevnt, ber vi om at følgende retningslinjer eller planer legges til grunn for planarbeidet:

- Regional plan – Klimautfordringene i Nordland (under revisjon)
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen (under revisjon)
- Regional plan for by- og regionsenterpolitikk
- Regional transportplan
- Regional folkehelseplan
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- Rundskriv om lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnyttning i kystnære sjøområder

Kunnskapsgrunnlaget – utredningstema

Vannforvaltning:

Gjennom regional plan for vannforvaltning i henhold til EUs vannforskrift, er det vedtatt miljømål for vannforekomstene i planområdet. Det generelle miljømålet er at alle vannforekomster skal ha god

			<p>Økologisk tilstand innen 2021. Vi ber kommunene hente inn og ta hensyn til informasjon om risiko- og påvirkningsanalyse for vannforekomster som kan bli berørt av planleggingen. Informasjon om vannforekomster finnes på vann-nett portal. For mer informasjon om den regionale planen, vannområdene i fylket og videre veiledning, viser vi til vannportalens regionale side.</p> <p><u>Landskap og friluftsliv:</u> Vi gjør oppmerksom på at Nordland fylkeskommune har gjennomført prosjektet Landskapskartlegging av Nordland og at det foreligger nedlastbare rapporter om dette arbeidet på fylkeskommunens nettside. Kartleggingen er også tilgjengelig som kartlag «NiN Landskapstyper» i Miljødirektoratets kartportal Natur i Norge. Nordland fylkeskommune har videre i samarbeid med regionale friluftsråd utarbeidet en friluftslivskartlegging. Vi ber om at dette kunnskapsgrunnlaget legges til grunn for konsekvensutredningen av temaene friluftsliv og landskap.</p> <p><u>Klimahensyn:</u> Norsk klimaservicesenter har utarbeidet en klimaprofil for Nordland. Denne gir et kortfattet sammendrag av dagens klima, forventede klimaendringer og klimautfordringer. Klimaprofilen er et supplement til klimahjelperen. Vi viser også til klimatilpasning.no, se havnivå i kart og NVEs nettsider.</p> <p><u>Metodikk:</u> Det er utarbeidet et delkapittel om metode, hvor deler av metoden for konsekvensutredning er beskrevet. Nordland fylkeskommune ber om at metodene beskrives mer detaljert. Dette for å sikre etterprøvbarehet og forståelse i prosessen. Vi anbefaler å benytte statens vegvesens Håndbok v712 og Veiledningsnotat om konsekvensutredninger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2017) til kommuneplanens arealdel og KU-pliktige reguleringsplaner.</p> <p><u>Generelt om god planlegging</u> Det er veldig positivt at kommunene planlegger deltakelse i planforum. Dette er en god mulighet for å samordne statlige, regionale og kommunale interesser i den berørte kystsonen. Vi anbefaler at planforum brukes aktivt gjennom prosessen, og ønsker gjerne at dere deltar både i forbindelse med oppstart og før planforslaget legges til høring og offentlig ettersyn. Planforum kan også gjerne benyttes for å gjennomføre mer rene arbeidsmåter/workshop mellom kommunene, regional og statlig forvaltning. Mer informasjon om planforum, og møtedatoer, finnes på våre nettsider https://www.nfk.no/tjenester/planlegging/planforum/. På generelt grunnlag vil fylkeskommunen bemerke at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det bør tas hensyn til fremtidige klimaendringer i planlegging og utbygging. Dette er spesielt viktig ved utbygging, plassering og dimensjonering av viktig infrastruktur. Det skal legges vekt på sårbarhet for klimaendringer i kommunenes ROS-analyser. • Nasjonal politikk pålegger kommunen å legge til rette for alle grupper. Interessene til personer med funksjonsnedsettelse må ivaretas. • Fylkeskommunen ber om at bygninger og tiltak oppføres med tanke på fremtidige klimaendringer, reduksjon av energibehov og utslipp av klimagasser. Alternative energikilder bør alltid vurderes. • Barn og unge må ivaretas i planleggingen. Planleggingen bør vektlegge sikring av områder der barn og unges ferdsel og tilstedeværelse kan utgjøre en særlig risiko for liv og helse. • Ny bebyggelse og rom mellom bebyggelsen må vise hensyn til de estetiske forhold, jfr. plan- og bygningsloven § 1-1. • Vi viser til naturmangfoldlovens § 7 som gir prinsipper for hvordan offentlige beslutninger skal tas, jf. naturmangfoldloven §§ 8 – 12. <p>Sekretariatslederens vurdering: FNs bærekraftsmål (de som er aktuelle) må ivaretas i den nye planen. Hva angår overordnede rammer for planarbeidet vil vi oppdatere de nasjonale og regionale føringene slik som anvist. Hva angår metode, så vises det til vurderingen av Fylkesmannens innspill der dette er tatt med.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for planleggingen der det er aktuelt. 2. Kapittelet om nasjonale og regionale føringer oppdateres slik som anvist fra Fylkeskommunen.
9	3/2-2020	Norges kystfiskarlag/ Bø kystfiskarlag	<p>Bø Kystfiskarlag har på sitt styremøte 9/1-20 behandlet høring om forslag til planprogram interkommunal arealplan for Vesterålen, og vi har på bakgrunn av dette følgende innspill. Vi ber om at fiskeri organiseres som en egen ressursgruppe i planarbeidet, da vi mener dette vil bidra til at fiskerinæringens interesser kommer tydeligere fram. Uenighet mellom næringene vil vanskeliggjøre arbeidet i ressursgruppene dersom næringene blandes innad i ressursgruppene. Oppstartstidspunktet for planarbeidet er uheldig, da dette kommer midt i den viktigste sesongen for fiskerne i Vesterålen. Vi ber derfor om at opplegg for medvirkning og oppstarten av arbeidet i</p>

			<p>ressursgruppene flyttes til etter torskefisket er avsluttet, det vil si mai måned. Det bør også vurderes å holde medvirkningsmøtene på kveldstid, slik at flest mulig har anledning til å delta.</p> <p>Til slutt anmoder vi om at det i planarbeidet gjøres en grundig kartlegging av områder som benyttes til fiskeri, samt av gyte- og oppvekstområder og beiteområder.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Sekretariatslederen er ikke enig i at fiskeriene skal ha en egen ressursgruppe da det i planprogrammet legges stor vekt på dialog og samarbeid. Videre må planprosessen gå sin gang slik som vedtatt av regionrådet. Hva angår kartlegging vil vi benytte Fiskeridirektoratets innsynsløsning for uthenting av data.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Regionrådet tar ikke til følge ønske om en egen ressursgruppe for fiskerne. Videre fortsetter arbeidet som planlagt, og innspillet tas ikke til følge. Data innhentes fra bl.a. Fiskeridirektoratets innsynsløsning og i dialog med Fiskeridirektoratet og andre som kan supplere kunnskapsgrunnlaget.</p>
10	11/2-2020	NVE	<p>Vi synes det er positivt at det i plandokumentene vises en bevisst holdning til samfunnssikkerhet og at usikker byggegrunn, skredfare og økt havnivå er temaer som skal utredes nærmere i ROS-analysen. Vi viser videre til NVEs generelle innspill, men ønsker å gjøre spesielt oppmerksom på at usikre grunnforhold må vurderes nærmere dersom det planlegges tiltak/ anlegg i strandsonen eller eventuelt terrenginngrep på land i tilknytting til anleggene.</p> <p><u>Flom, erosjon, skred og overvann</u> God arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom- erosjon og skred. Plan- og bygningsloven og byggeteknisk forskrift (TEK17) setter tydelige krav til sikkerhet mot flom, erosjon og skred ved planlegging og utbygging. På reguleringsplannivå vil det ofte være behov for en detaljert fagkyndig utredning av faren. Hensyn til klimaendringer skal også vurderes. For anlegg i skredutsatte områder eller tiltak i strandsonen må spesielt fare for skred og kvikkleire vurderes.</p> <p><u>Vassdrag- og grunnvannstiltak</u> Det er store allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann. Tiltak som kan medføre skader eller ulemper for allmenne interesser, kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven. Hvis det er behov for at NVE gjør en konsesjonspliktutredning av vassdragstiltak i planen, så ber vi om at dette kommer klart frem av oversendelsesbrev. NVE kan avgjøre at kystzoneplanen kan erstatte konsesjon, dersom vassdragsinteressene er godt nok ivaretatt i planen. Det er flere varig verna vassdrag som har utløp til planområdet; Varpavassdraget og Forsaelva i Tysfjord, Kjeldeelva og Rånaelva i Ballangen, Elvegårdselva i Narvik og Laksåga i Evenes. Vi ber om at rikspolitiske retningslinjer RPR for verna vassdrag blir ivaretatt i det videre planarbeidet.</p> <p><u>Energianlegg</u> Et velfungerende system for produksjon og overføring av energi er avgjørende for samfunnet. Planen må derfor ta hensyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivning. Hvis planen kommer i berøring med energiinteresser, bør berørte energiselskap involveres tidlig. Vi gjør spesielt oppmerksom på at det må tas hensyn til sjøkabler, blant annet sjøkabel over Rombaksfjorden og Barøya – Lødingen.</p> <p>NVE legger til grunn at kommunene vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt. Vi ber om at alle plandokumenter sendes elektronisk til m@nve.no.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Tas til etterretning.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til etterretning.</p>
11	6/1-2020	Norges råfisklag	<p>Norges Råfisklag kommer ikke til å gi innspill til denne høringen da vi legger til grunn at de inviterte regionale fiskeriorganisasjonene vil ivareta fiskerinæringens synspunkter.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Tas til orientering.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til orientering.</p>
12	6/2-2020	Sametinget	<p><i>Sikring av det samiske natur og kulturgrunnlaget</i></p>

		<p>Alle kommunene i kystsoneplanen tilhører samisk tradisjonelt område der det materielle grunnlaget for samisk kultur skal sikres. Dette følger også av plan og bygningslovens § 3-1, bokstav c. Sametinget anser det som avgjørende at gyteområder og tradisjonelle fiskeområder sikres i planleggingen for at befolkningen skal få tilgang på ressursene, også for fremtidige generasjoner. Sametinget mener at det skal tas vesentlig hensyn til lokal tradisjonell kunnskap i både medvirkning og vedtak av planen. Sametinget vil være føre var og er opptatt av at det tradisjonelle fisket og områder for dette i samisk historiske områder, som også er i bruk av den lokale bosetningen i dag, sikres. Jmfør Artikkel 27 i den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter forutsetter Sametinget at tiltak ved kystsonen som igangsettes, alene eller samlet med andre tiltak i ulike områder, ikke går ut over muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring og kultur. Dette kan innbefatte hinder for muligheten i å utøve fjordfiske eller laksefiske og benytte tradisjonelle fiskeplasser. Eller tiltak som medfører at fisken forhindres i å nå gyteplasser eller lakseelver i området som blir berørt av tiltaket. Vi minner om at Havressursloven § 7 g forutsetter at...» forvaltningstiltak er med og sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur.»</p> <p>Sametinget anser det som avgjørende at planarbeidet sikrer medvirkning fra samiske aktører og samfunn slik at deres tradisjonelle kunnskap vektlegges og hensyntas i planprosessen og det endelige plankartet. Dette kan eksempelvis være fiskere, utmarksbrukere og samfunn som har sin sin næring eller matauke i kystnære områder samt reindriftsutøvere som har flyttleier i sjø. I tillegg ser vi det som viktig at planleggingen tilrettelegger for at samiske kulturminner og kulturmiljø sikres. Vi vil spesielt vise til følgende punkter i Sametingets planveileder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4.d. legge tradisjonell kunnskap om og bruk av området til grunn for utforming av planer iverksette aktive tiltak for å sikre reell medvirkning der siktemålet er å oppnå informert samtykke fra direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn. - 5.1 Planleggingen bør legge til rette for å opprettholde bosettingsmønster og lokalsamfunn som bidrar til å sikre samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsniv basert på naturgrunnlaget. - 5.5 Planer og tiltak skal ikke krenke eller virke skjemmende for samiske hellige steder, gravplasser eller andre steder av særskilt kulturhistorisk betydning. - 6.1 Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder. Lokaliteter for oppdrettsanlegg for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk. - 6.2 Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal sikre at endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder ikke medføre irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område. - 6.4 Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre viktige arealer for tradisjonell utmarksbruk. Dette gjelder blant annet områder for jakt, fiske, vedhugst, sanking av bær, urter og sennagress, samt uttak av virke for duodji som enkeltpersoner eller grupper av personer helt eller delvis har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av. - 6.5 Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealer for reindrifta. Dette gjelder blant annet nødvendige vår-, sommer-, høst- og vinterbeiter, herunder flyttleier, trekkveier, drivningsleier, slakte- og merkeplasser, og kalvings-, luftings-, brunst- og paringsområder. Reindriftens flyttleier må ikke stenges. <p><u>Merknader til planforslaget</u></p> <p>Sametinget forventer at Sametingets planveileder tas inn som veileder for planleggingen. Det er positivt at det legges opp til utredning for samisk natur og kulturgrunnlag som sårbart område i planprogrammet og at kart for laksefiskeplasser og Askeladden skal benyttes. Fiskeridirektoratets kartbase Yggdrasil gir for øvrig kartdata for passive fiskeområder og gyteområder. Vi minner om at bruk av kartdata bør kvalitetssikres med lokalkunnskap.</p> <p>Sametinget ber om at reindriften kontaktes vedrørende eventuelle flyttleier og deres tradisjonelle bruk av sjøområdene. Vi kjenner til at Vestre Hinnøy/kanstadjord reinbeitedistrikt også driver med tradisjonelt fiske, som kombinasjonsnæring. Sametingets kulturminnseksjon vil kunne være behjelpelig i spørsmål knyttet til samiske kulturminner. Sametinget forventer at planleggingen legger til rette for at det materielle grunnlaget for samisk kultur sikres gjennom reell og tidlig medvirkning fra samiske aktører og at planforslagenes lokale betydning vektlegges og synliggjøres.</p> <p>Sametinget forventer at tiltak samt sumvirkning av planforslagets virkning for det samiske natur og kulturgrunnlaget utredes og at det foreslås eventuelle avbøtende tiltak.</p> <p>Naturmangfoldloven § 8 vektlegges i planleggingen. Paragrafen understreker forvaltningens oppgave å vektlegge tradisjonell kunnskap og samisk bruk som bidrar til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet. Sametinget forventer at lokal og tradisjonell kunnskap vektlegges på lik linje med forskningsbasert kunnskap i planarbeidet.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Sametingets planveileder vil bli benyttet i planarbeidet. Reindriften vil bli kontaktet vedr. trekkleier og oversvømmingsområder slik at disse blir sikret på adekvat måte.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Trekkleiene/oversvømmingsområdene skal sikres i plan, jf. reindriftsloven § 22.</p>
--	--	---

13	14/1-2020	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	<p>DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor dette generelle svaret.</p> <p>Det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnsikkerhet er ivaretatt i plansaker. Fylkesmannen har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer. DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter • Transport av farlig gods • Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg • Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene) <p>Siden Fylkesmannen har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnsikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Fylkesmannens oppfølging. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.</p> <p>Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnsikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.</p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Tas til orientering.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til orientering.</p>
14	3/2-2020	Vesterålen seaweed AS	<p>Arealer for tare dyrkning, problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiskeriinteresser • Farled/ skipstrafikk • Naturresevater • Rekreasjonsområder <p>Vi vil gjerne være med i ressursgruppe akvakultur og fiskeri.</p>

			 <p><i>Foreslåtte områder har ingen nevneverdig eksisterende bruk i dag. Fremtidig tiltak i skraverte områder er faste anlegg for taredyrkning. Taredyrkning binder CO2 gir gode oppvekstforhold for småfisk og renser sjøvann.</i></p> <p>Sekretariatslederens vurdering: Her foreslås nye områder for tare-oppdrett. Innspillet bør derfor heller vurderes i den etterfølgende planprosessen.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet vil bli vurdert i den etterfølgende planprosess.</p>
15	10/2-2020	Vesterålen turlag	<p>Vesterålen Turlag ser positivt på at det er lagt opp til en omfattende medvirkningsprosess. Vi ønsker oss dog et ekstra fellesmøte mellom ressursgruppene tidligst mulig – ut over det allerede skisserte medvirkningsprogram. Målet må være å sikre dialog og felles forståelse på et tidlig stadium. Det vil øke mulighetene for gode løsninger som mange kan samles om.</p> <p>Det foreliggende utkast ivaretar mange av de forhold vi er opptatt av, men vi vil peke på en del punkter å ta med i det videre planarbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det må foreligge grundig og oppdatert kunnskap om natur-, landskaps- og friluftslivsverdier i planområdet. Det oppfordres til å arrangere lokale åpne innspillmøter om friluftsliv tidligst mulig i planprosessen. • Ressursgruppemøter, åpne møter o.l. må fortrinnsvis arrangeres på kveldstid for å sikre at flest mulig har anledning til å møte. • Viktige områder for friluftsliv og dyre-/fugleliv må beskyttes (eksempelvis gjennom planbestemmelser, hensynssoner mv.). • Motorisert ferdsel må reguleres, ganske særlig bruk av vannskuter. • Det må gis klare bestemmelser for ferdsel på sjøen, slik at enkelt sjørettet friluftsliv ikke fortrenges. • Virkning av lys- og lydstry må tas med i vurderingene som gjøres rundt friluftslivs- og landskapskvaliteter. <p>Sekretariatslederens vurdering: Planen blir utarbeidet etter en fast metode og etter tilgjengelig kunnskapsgrunnlag som også innebærer verbale ytringer i ulike møter. Ressursgruppe-møtene vil bli arrangert på kveldstid. Planen skal ha en økosystemtilnærming som også betyr at viktige naturområder i størst mulig grad blir hensyntatt. Ferdsel på sjø vil inngå som eget kapittel i fremtidig plan. Også virkninger av lyd- og lysforhold.</p>

			<p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til følge ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planen blir utarbeidet etter en fast metode og etter tilgjengelig kunnskapsgrunnlag som også innebærer skriftlige innspill. • Ressursgruppe-møtene vil bli arrangert på kveldstid. • Planen skal ha en økosystemtilnærming som også betyr at viktige naturområder i størst mulig grad blir hensyntatt. • Ferdslen på sjø vil inngå som eget kapittel i fremtidig plan. Også virkninger av lyd- og lysforhold.
16	Avinor	<p>1. Innledning: Innenfor planområdet har Avinor Stokmarknes lufthavn Skagen som ligger i Hadsel kommune. Luftfartstilsynet har den 09.10.2017 med hjemmel i § 1 i Forskrift om sertifisering av flyplasser mv. datert 25.08.2015, jf. artikkel 6 i EU-forordning nr. 139/2014, sertifisert Stokmarknes lufthavn Skagen. Etter søknad fra Avinor endret Luftfartstilsynet den 10.04.2019 sertifiseringsbasisen (CB) for lufthavnen til CS-ADR-DSN utgave 4. Innenfor planområdet ligger også Andøy lufthavn Andenes. Lufthavnen eies og drives av Forsvaret v/Andøya flystasjon, som i utgangspunktet gir uttalelser i plansaker mv. rundt lufthavnen.</p> <p>2. Høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen og byggerestriksjonsflater i byggerestriksjonskartet for Stokmarknes lufthavn Skagen: Sjøområdene rundt Stokmarknes lufthavn er belagt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen for lufthavnen, hjemlet i EASA-krav CS ADR-DSN.H og CS ADR-DSN.J.475, gjeldende fra 08.12.2017. Gjeldende restriksjonsplan (tegning ENSK-P-08) er ikke oppdatert i henhold til gjeldende sertifisering. Det må ikke etableres anlegg eller installasjoner innenfor sjøområdene rundt Stokmarknes lufthavn som er i konflikt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen. Videre er sjøområdene rundt Stokmarknes lufthavn berørt av byggerestriksjonskrav (BRA-krav) for flynavigasjonsanleggene ved lufthavnen, jf. § 6 i Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste, BSL G 6-1 av 27.06.2011. Gjeldende byggerestriksjonskart (tegning ENSK-P-09) er ikke oppdatert. Ved søknad om alle nye tiltak som bryter restriksjonsflatene i byggerestriksjonskartet må det gjennomføres en radioteknisk vurdering med positivt resultat. Radiotekniske vurderinger bestilles og bekostes av tiltakshaver (utbygger). Bestilling skal sendes til Avinor Flysikring AS på følgende e-post: post@avinor.no Avinor ber om at det opprettes en hensynssone H190 (sikringszone) i sjøområdene rundt Stokmarknes lufthavn i Hadsel kommune. Det knyttes følgende bestemmelse til hensynssonen: Andre sikringszoner, høyderestriksjoner/byggerestriksjoner omkring Stokmarknes lufthavn (H190) Det må ikke etableres anlegg/installasjoner eller fortaøyes båter/rigger/kraner som er i konflikt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen (ENSK-P-08) eller byggerestriksjonsflater i byggerestriksjonskartet (ENSK-P-09) for lufthavnen. Ved søknad om etablering av nye tiltak som er i konflikt med overnevnte restriksjoner, skal saken forelegges Avinor for vurdering og godkjenning.</p> <p>Ny restriksjonsplan og nytt byggerestriksjonskart for lufthavnen vil bli utarbeidet og ettersendt regionrådet i sosi- og pdf-format. Når det gjelder oppstilling og bruk av kraner, vises til følgende regelverk for rapportering, registrering og merking av luftfartshinder: https://luftfartstilsynet.no/aktorer/flysikkerhet/luftfartshinder-oppstilling-og-bruk-av-kraner/</p> <p>3. Farlig eller villedende belysning: Det er av stor betydning for Avinor at det ikke etableres farlig eller villedende belysning i nærheten av innflygingslysanleggene til Stokmarknes lufthavn, jf. EASA-krav AMC1 ADR.OPS.B.015(a) og EU-regulativ nr. 139/2014, artikkel 9(c). Det er særlig lys som på grunn av intensitet, utforming eller farge, som kan medføre en fare for flysikkerheten eller være villedende ved at de forhindrer eller vanskeliggjør riktig tolkning av flyplassbelysningen. Reklameskilt bør prosjekteres med dempere. Det er avgjørende at belysningen rettes mest mulig ned mot bakken. Avinor ber om at følgende bestemmelse tas inn i kystsoneplanen: Farlig eller villedende belysning ved Stokmarknes lufthavn Avinor skal høres i forbindelse med søknad om tiltak som endrer lyssettingen ved innflygingen til Stokmarknes lufthavn og som kan ha innvirkning på sikkerheten for lufttrafikken.</p> <p>4. Turbulensvurderinger: Etablering av nye bygg/anlegg i nærområdene til rullebanen kan skape uønsket turbulens, som vil være uheldig i forhold til flysikkerheten. Størrelsen og plassering av tiltakene vil være avgjørende med hensyn til turbulenspåvirkning for rullebanen. Erfaring fra tilsvarende problemstillinger, og de vurderinger som er gjort, tilsier at større bygg/anlegg mv. ikke bør ha en høyde over eksisterende terreng som er større enn 1/35 av avstanden til rullebanens senterlinje eller forlengelsen av den ut til 2 km fra terskel. Dersom denne høyden overskrides,</p>	

			<p>må tiltaket vurderes mht. turbulenseffekter, eventuelt ved hjelp av en turbulensanalyse. En slik vurdering vil ta hensyn til tiltakets utforming, lokale vindforhold (vindretning og styrke, samt turbulensintensitet), vanlig banebruk, hvor turbulens kan inntreffe, hvilke flytyper som kan bli påvirket, hvilken fase i avgang/landing kan bli påvirket, hvor ofte problemet kan oppstå, risiko for personell og materiell etc. Avinor vil ikke tillate byggeprosjekter som forverrer turbulenssituasjonen ved Stokmarknes lufthavn. Avinor vil i første omgang ikke utarbeide en egen bestemmelse om dette forholdet i kystzoneplanen. Dersom det i planforslaget legges opp til tiltak i nærheten av Stokmarknes lufthavn der turbulenspåvirkning vil ha betydning, vil vi komme tilbake med en egen bestemmelse om dette i forbindelse med høring og offentlig ettersyn.</p> <p>5. Lokalisering av akvakultur og vurdering av flysikkerhet: Av hensyn til flysikkerheten bør det unngås ny virksomhet/aktivitet rundt en lufthavn som kan tiltrekke seg fugl. Det vil ved en lufthavn være en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl, såkalt «birdstrike», som Avinor har som mål å redusere til et minimum. Denne faren er mest kritisk ved avganger. I forbindelse med EU-regulativ nr. 139/2014 skal Avinor som flyplassseier overvåke en 13 km sone, og være oppmerksom på etableringer som kan tiltrekke seg fugl innenfor sonen. Oppdrettsanlegg tiltrekker seg fugl. I henhold til Statens forurensningstilsyns (SFT) tidligere retningslinje TA-533 (Veiledende retningslinje for deponering av kommunalt avfall i fylling) skal ikke avfallsplass ligge nærmere flyplass enn 7 km. Avinor mener tilsvarende krav bør gjelde for virksomheter som håndterer fisk, eksempelvis oppdrettsanlegg. Avinor jobber ut fra at risikoen for «birdstrike» allerede starter ved ca. 2000 fot (ca. 600 meter) over lufthavnen. Risikoanalyse for fugl og viltkontroll fra 2016 viser at havørn utgjør en middels risiko hele året og for måker middels til høy risiko i store deler av året. Ved utvidelse av eksisterende og etablering av nye oppdrettsanlegg vil en kunne få mer tilstedeværelse av ørn. Det må følgelig ikke anlegges nye akvakulturanlegg rundt Stokmarknes lufthavn innenfor en sone som strekker seg 7 km fra rullebanen, jf. følgende bestemmelser i EU-regulativ nr. 139/2014: - ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction (b) og (c) med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction – General (b) og (c). - ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes – General.</p> <p>6. Avsluttende merknader: Avinor vil senere vurdere å fremme en innsigelse til kystzoneplanen dersom følgende forhold ikke hensyntas, jf. Plan- og bygningsloven § 5-4:</p> <ol style="list-style-type: none"> Innarbeidelse av hensynssone H190 (sikringszone) om høyderestriksjoner/byggerestriksjoner omkring Stokmarknes lufthavn, jf. punkt 2. Innarbeidelse av bestemmelse om farlig eller villedende belysning ved lufthavnen, jf. punkt 3. Vurderinger med hensyn til turbulens ved lufthavnen, jf. punkt 4. Ingen etablering av nye akvakulturanlegg rundt Stokmarknes lufthavn innenfor 7 km fra lufthavnen, jf. punkt 5. <p>Sekretariatslederens vurdering: Jf. avsluttende merknader. Regionrådet tar innspillet til følge ved at punkt. A til d skal være med i planen.</p> <p>Sekretariatslederens konklusjon og tilrådning: Innspillet tas til følge.</p>
17	17/1-2020	Kystverket	<p>Viser til varsel om planoppstart og høring av forslag til planprogram oversendt 19.12.2019. Ut fra vår tidligere erfaring med interkommunale kystzoneplanprosesser, har vi sett at bred involvering og datainnhenting fra tidlig i prosessen er viktig. Forslaget ser ut til å ha et slikt bredt fokus, noe vi tror danner et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med planen.</p> <p>Videre leser vi at ferdselsinteressene er inkludert i tema som skal sees nærmere på. Kystverket stiller gjerne med råd og veiledning innenfor problemstillinger som gjelder ferdsel og sjøsikkerhet. Vi vil i tillegg anbefale følgende ressurser:</p> <p>Ressurser: Kystinfo.no – Her finner dere Kystverkets egne kartdata, disse kan også sammenstilles med annen geografisk relatert informasjon fra flere dataeiere. Havbase.no – Kystverkets kartløsning for statistisk havområdeovervåking av skipstrafikk. Innehar flere muligheter for visualisering av AIS- trafikkplott.</p> <p>Kystdatahuset.no – Inneholder historiske data om anløp til norske havner, seilingsmønster og trafikktyper. Kystverkets datavarehus inneholder høyoppløselige AIS-data og informasjon fra anløpsmeldinger fra skip til SafeSeaNet Norway.</p>

			<p><u>Farledsprosjekter innenfor planområdet</u> Kystverket er en av fire transportetater som gjennomfører større samferdselsprosjekter gjennom nasjonal transportplan (NTP). Innenfor planområdet ser Kystverket på muligheten for å gjennomføre farledsutbedringer i flere farvann, f.eks, Sortlandsundet, Raftsundet og Tjeldsundet noen år fram i tid. Kystverket stiller gjerne opp med råd og innspill i den videre planprosessen.</p> <p><u>Sekretariatslederens vurdering:</u> Regionrådet tar innspillet til orientering og ønsker et nært samarbeid med Kystverket.</p> <p><u>Sekretariatslederens konklusjon og tilråding:</u> Innspillet tas til orientering.</p>
--	--	--	---

Oppsummering:

1. FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for planleggingen der det er aktuelt.
2. Sjø og land skal sees i sammenheng.
3. Vedr. ulike restriksjons- og sikringssoner for luftfart: Dette innarbeides i ny plan slik som anvist fra Avinor ang. Stokmarknes lufthavn. Regionrådet tar kontakt med Forsvaret for å vite om de har lignende opplegg for lufthavnen på Andenes som vi må ha med i plan. Det samme for Andøya rakettskytefelt der Andøya space center kontaktes.
4. Farleder for sjøveis transport skal sikres i ny plan
5. En-bruksområder prioriteres, og en bør unngå i størst mulig grad flerbruksområder.
6. Tare dyrking skal vurderes i fremtidig plan.
7. Regler for bruk av vannscooter må vurderes.
8. Flyttleier/ oversvømmingsområder for reindriften må hensyntas i plan.
9. Ferdsel på sjø vil inngå som eget kapittel i fremtidig plan. Også virkninger av lyd- og lysforhold.
10. Det må vurderes om her bør innføres en bestemmelse i planen om miljøkvalitet.
11. Den nye planen må ta høyde for utvikling av fremtidige næringer som oppdrett av torsk o.a.
12. Planen skal ha en økosystemtilnærming som også betyr at viktige naturområder i størst mulig grad blir hensyntatt.
13. Ny kystsoneplan bør samordnes med kystsoneplan for midt- og sør-Troms samt ny kystsoneplan for Evenes, Narvik Ballangen, Tysfjord og Hamarøy så langt det lar seg gjøre.
14. Valgt metodikk skal ta utgangspunkt i veileder T-1493 – «Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel» og Statens vegvesens håndbok V712 Konsekvensutredninger benyttes der den er aktuell.
15. Planen blir utarbeidet etter en fast metode og etter tilgjengelig kunnskapsgrunnlag som også innebærer skriftlige innspill.
16. Regionrådet forutsetter at det arrangeres et tidlig møte mellom fiskeriinteressene, akvakultur-næringen, Fiskeridirektoratet og regionrådet.
17. Ved utarbeidelse av plan skal Vesterålen regionråd legge opp til en tett dialog med *Andøya space center* og imøtekomme deres arealbehov så langt det lar seg gjøre.
18. Forsvarets øvings- og forbudsfelt skal ivaretas i ny plan. Følgende henvisninger anføres i planprogram hva angår forsvaret: *NOU 2004: 27, Forsvarets skyte- og øvingsfelt og Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret (FOR-2018-12-20-2058) som ble fastsatt 20.12.2018 med hjemmel i sikkerhetsloven §7-5 Forbud mot adgang til steder og områder.*
19. Temaet mineralressurser og transport av mineralressurser via sjøveien tas inn som utredningstema i kap. 5.2 under Næringsaktivitet og offentlige interesser.
20. Kapittelet om nasjonale og regionale føringer oppdateres slik som anvist fra Fylkeskommunen.
21. Vedrørende innspill fra Norges kystfiskarlag/Bø kystfiskarlag: Regionrådet tar ikke til følge ønske om en egen ressursgruppe for fiskerne. Videre fortsetter arbeidet som planlagt, og innspillet tas ikke til følge. Data innhentes fra bl.a. Fiskeridirektoratets innsynsløsning og i dialog med Fiskeridirektoratet og andre som kan supplere kunnskapsgrunnlaget.
22. Ressursgruppe-møtene vil bli arrangert på kveldstid.